

Minister van Justitie

's-Gravenhage, 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Onderwerp Vrijstellingsbesluit

Bij brief van 10 juni 1999 heeft u de Registratiekamer verzocht advies uit te brengen over het concept van het Besluit houdende aanwijzing van verwerkingen die zijn vrijgesteld van melding krachtens artikel 27 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), kortweg aangeduid als: het Vrijstellingsbesluit.

Op 10 september 1999 heeft de Registratiekamer u laten weten dat het niet mogelijk was gebleken om binnen drie maanden na dagtekening van uw brief aan dit verzoek te voldoen. Daarbij heeft zij ook uw aandacht gevraagd voor een complicatie in verband met de adviesaanvraag, waarvan moet worden aangenomen dat zij inmiddels niet meer relevant is.

Sindsdien is veel tijd gemoeid geweest met de ontwikkeling van een Wbp-diskette met een programma aan de hand waarvan kan worden nagegaan of een bepaalde verwerking valt onder de aanmeldingsplicht dan wel is vrijgesteld, en waarmee vervolgens zo nodig de aanmelding kan worden opgesteld. Daarbij is het onderhavige concept-besluit mede op zijn consistentie en bruikbaarheid in dat verband onderzocht en getoetst. Inmiddels is een prototype van deze diskette gereed en wacht deze op de definitieve tekst van de wet en de uitvoeringsbesluiten. De bevindingen die bij de ontwikkeling van deze diskette zijn opgedaan, zijn bij de voorbereiding van dit advies betrokken. De Registratiekamer betreurt, dat door dat alles uiteindelijk veel meer tijd is verstreken dan wenselijk was.

In deze brief komt de Registratiekamer tot een overwegend positief advies. Wel worden zowel bij het concept-besluit als bij de toelichting een groot aantal kanttekeningen

Uw brief
Bijlagen
Contactpersoon
Doorkiesnummer

Prins Clauslaan 20
Postbus 93374
2509 AJ 's-Gravenhage
Tel. 070-3811300
Fax 070-3811301

Datum 7 juni 2000

Ons kenmerk 99.A.0539.02

Blad 2

geplaatst. Algemene uitgangspunten zouden naar het oordeel van de Registratiekamer door wijzigingen in opzet en formulering beter tot uitdrukking kunnen komen. Met name op het punt van de aan de verwerkingen te stellen eisen behoeft de gevolgde systematiek een betere onderbouwing. Dat geldt in het bijzonder voor de verstrekking van gegevens. De wijze waarop dit onderwerp in het concept-besluit is uitgewerkt, doet naar het oordeel van de Registratiekamer afbreuk aan de inzichtelijkheid en daardoor aan de bruikbaarheid. In het algemeen vragen de toegankelijkheid en bruikbaarheid van het Vrijstellingsbesluit voor de praktijk nog de nodige zorg.

In dit advies zal de Registratiekamer allereerst ingaan op enkele algemene aspecten van het voorliggende concept-besluit en de bijbehorende nota van toelichting. Vervolgens zal artikelsgewijs commentaar worden gegeven waar de tekst van het concept-besluit daartoe aanleiding geeft.

1. Algemeen

De voorgeschiedenis van het Vrijstellingsbesluit

Het Vrijstellingsbesluit, waarvan het concept ter advisering is voorgelegd, geeft uitvoering aan artikel 29, eerste en tweede lid, van het voorstel voor de Wet bescherming persoonsgegevens dat thans bij de Eerste Kamer aanhangig is. Deze bepalingen strekken op hun beurt tot implementatie van artikel 18, tweede en vierde lid, van Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens (hierna verder kortweg: de Richtlijn). Het Vrijstellingsbesluit is niet slechts aan de Registratiekamer voorgelegd ter advisering, ook zijn aan de hand van het concept het bedrijfsleven en overheidsorganisaties geraadpleegd, zo is vermeld in de nota van toelichting (blz. 2-3). Een korte weergave van deze voorgeschiedenis, direct in de aanvang van het inleidende deel van de nota van toelichting, lijkt wenselijk om het Vrijstellingsbesluit in het juiste kader te plaatsen.

Doelgroep van de vrijstelling

Datum 7 juni 2000

Ons kenmerk 99.A.0539.02

Blad 3

Met de regeling in artikel 29, eerste en tweede lid, van de Wbp is in navolging van de Richtlijn beoogd, een evenwichtige afweging te maken tussen enkele moeilijk te verenigen doeleinden: enerzijds de transparantie omtrent verwerkingen van persoonsgegevens die wordt gediend met de aanmeldingsplicht, anderzijds het vermijden van onnodige administratieve lasten voor bedrijfsleven en overheid, en het bevorderen van efficiënte, en daardoor uitvoerbare, uitoefening van toezicht en handhaving door de toezichthouder. Dat evenwicht is te bereiken door die verwerkingen vrij te stellen van de aanmeldingsplicht waarbij een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen door die verwerkingen onwaarschijnlijk is. Dat houdt in dat, zoals is geformuleerd in de memorie van toelichting op de Wbp met betrekking tot artikel 29, eerste lid, "een zodanige inbreuk bij de vrij te stellen verwerkingen en met inachtneming van de aan de vrijstelling te verbinden voorwaarden onwaarschijnlijk dient te zijn" (Tweede Kamer, 1997-1998, 25892, nr. 3, blz. 140).

criterium: onwaarschijnlijkheid van inbreuk

Criterium is dus kort gezegd, of een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen in de gegeven situatie onwaarschijnlijk is. De Registratiekamer acht dan ook niet gelukkig, dat in de nota van toelichting op het concept-besluit in enkele passages (blz. 3-5) gradaties van waarschijnlijkheid aan de orde worden gesteld als reden om een verwerking niet onder een vrijstelling te doen vallen. De vraag is niet hoe waarschijnlijk een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen bij een bepaalde verwerking is, maar of een dergelijke inbreuk onwaarschijnlijk is.

Een bruikbaar aanknopingspunt bij de beantwoording van de vraag welke verwerkingen van de aanmeldingsplicht kunnen worden vrijgesteld omdat een dergelijke inbreuk onwaarschijnlijk is, ziet de Registratiekamer in de eerder aangehaalde toelichting op artikel 29, eerste lid, van de Wbp. Daar wordt gesproken van verwerkingen waarvan het bestaan "evident" is. Van een verwerking waarvan het bestaan evident is, kan in het licht van het voorgaande worden gesproken als zowel het bestaan als de aard van de verwerking voor betrokkenen kenbaar en bijna vanzelfsprekend is, en als verwerkingen die afwijken van de standaard gemakkelijk te onderkennen zijn. Dat is het geval bij gegevensverwerkingen die veel voorkomen, die standaard zijn en waarvan het algemeen bekend is dat zij plaatsvinden.

Datum 7 juni 2000

Ons kenmerk 99.A.0539.02

Blad 4

Vaak zal daarbij ook sprake zijn van een onderliggende rechtsverhouding zoals een overeenkomst, waarbij de verwerking van gegevens aanknoopt en die voor die verwerkingen een herkenbaar kader biedt. Dat die verwerking eventueel ook bijzondere gegevens in de zin van hoofdstuk 2, paragraaf 2, van de Wbp omvat, behoeft vrijstelling van de aanmeldplicht niet uit te sluiten. Artikel 8 van de Richtlijn opent reeds expliciet die mogelijkheid voor verwerkingen van stichtingen en verenigingen op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied, mits die voldoen aan de daar opgenomen voorwaarden. Er is geen reden waarom die mogelijkheid niet zou bestaan voor andere verwerkingen die bijzondere gegevens omvatten, mits die aan dezelfde criteria voldoen. Een voorbeeld hiervan is de vrijstelling van verwerkingen door beroepsbeoefenaren in de individuele gezondheidszorg of, in eenvoudiger termen, van de patiëntenadministratie. Die verwerkingen omvatten per definitie ook bijzondere gegevens. Het gaat hierbij om veel voorkomende verwerkingen van algemene bekendheid die voor betrokkenen in hoge mate vanzelfsprekend zijn. De aanknopng van de verwerking bij de geneeskundige behandelingsovereenkomst scheidt bovendien waarborgen tegen inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen. Deze waarborgen worden door de verantwoordelijken in de beroepsgroep ook algemeen in acht genomen. Die constellatie van omstandigheden brengt met zich mee dat hier gesproken kan worden van verwerkingen waarbij een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is. De aanmelding bij de toezichthouder van ettelijke honderden nagenoeg identieke verwerkingen zou in dergelijke gevallen slechts leiden tot een onnodige administratieve last en niet tot verhoging van de transparantie. Vrijstelling van de aanmeldplicht is in de visie van de Registratiekamer dan een reële optie.

Bij bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens door de overheid kan eveneens aanleiding bestaan voor een vrijstelling voor de aanmeldingsplicht. Bij dergelijke verwerkingen is sprake van een bijzondere onderliggende rechtsverhouding, die tussen bestuursorgaan en burger. Die biedt echter slechts een algemeen kader, waaruit concrete gegevensverwerkingen niet zonder meer kenbaar worden. De wettelijke regeling die aan de verwerking ten grondslag ligt, vult de aard van de verwerking verder in. Die is daarmee echter niet zonder meer evident, ook niet als die verwerking op grote schaal plaats vindt, zoals bijvoorbeeld bij de uitvoering van de Algemene Kinderbijslagwet of de Wet Studiefinanciering.

Datum 7 juni 2000

Ons kenmerk 99.A.0539.02

Blad 5

Niet zozeer de massaliteit van een verwerking als wel het veelvuldig voorkomen van de steeds op gelijke wijze ingerichte, niet al te complexe, verwerking op basis van een wettelijke regeling geeft reden om de onwaarschijnlijkheid van inbreuk op rechten en vrijheden van betrokkenen aan te nemen. De reeds eerder genoemde factoren, zoals de algemene bekendheid en de mate van vanzelfsprekendheid van bepaalde verwerkingen, het standaardkarakter daarvan, en de aanwezigheid van waarborgen die algemeen worden geaccepteerd, zijn dan van toepassing. Het doel dat met de vrijstellingen wordt beoogd, administratieve lastenverlichting voor verantwoordelijken en toezichthouder, is slechts bij veel voorkomende verwerkingen aan de orde. De verwerkingen, voorzien in de artikelen 21 tot en met 30 van het concept-besluit, zijn voorbeelden van dergelijke verwerkingen.

Ook ingeval van verwerkingen die niet - of niet rechtstreeks - gerelateerd zijn aan een onderliggende rechtsverhouding, kan het zijn dat inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is. Omdat daarbij geen sprake is van een onderliggende rechtsverhouding die een kader biedt voor de kenbaarheid van de verwerkingen die plaatsvinden, zal die onwaarschijnlijkheid vooral afhankelijk zijn van andere factoren, zoals het feit dat dergelijke verwerkingen veel voorkomen en op een gestandaardiseerde wijze plaatsvinden, dat met betrekking tot aard en doel van dergelijke verwerkingen in de maatschappij een communis opinio bestaat en dat het plaatsvinden en de reikwijdte van de verwerkingen aan betrokkenen bekend is of aan hen bekend wordt gemaakt.

De verhouding tot het Besluit Genormeerde Vrijstelling (BGV)

De conclusie naar aanleiding van het voorgaande kan naar het oordeel van de Registratiekamer zijn dat het voor vrijstelling te hanteren criterium, dat het daarbij moet gaan om verwerkingen waarbij een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is, qua uitwerking nauw aansluit bij de al in het BGV gehanteerde vuistregels, namelijk dat de vrijstelling is bedoeld voor "eenvoudige, typische doorsnee-registraties; persoonsregistraties die veel voorkomen en daardoor een zeker standaardkarakter hebben, die betrekkelijk eenvoudig van opzet zijn en waarvan het bestaan en de werking bij de geregistreerden doorgaans wel bekend is" (paragraaf 2.2 van de nota van toelichting op het BGV).

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 6

De Registratiekamer constateert dan ook met instemming dat de lijn die in dit opzicht is ingezet met het BGV in het Vrijstellingsbesluit wordt gecontinueerd. In de nota van toelichting (blz. 6, tweede alinea, en blz. 10, tweede alinea) wordt dit ook aangegeven.

De Wbp gaat, in navolging van de Richtlijn, uit van limitatief omschreven voorwaarden waaraan vrij te stellen verwerkingen moeten voldoen. Dit in tegenstelling tot de Wpr, die geen beperkingen kent met betrekking tot de aan vrijstelling te verbinden normering. In het inleidende deel van de nota van toelichting, onder "Verhouding tot het Besluit genormeerde vrijstelling", wordt dit ook gesignaleerd. In deze passage wordt overigens ook terecht geconstateerd dat het verschil in aanpak voor de praktijk weinig gevolgen heeft. De Registratiekamer vraagt zich dan ook af of de nadruk niet beter zou kunnen worden gelegd op de feitelijke verhouding tot het BGV, zoals die verderop aan de orde komt onder "Categorieën van vrijgestelde verwerkingen".

Meer in het algemeen adviseert zij om de passages die in de nota van toelichting aan de verhouding tot het BGV zijn gewijd, zoveel mogelijk te bundelen. Overeenkomsten en verschillen en de redenen die daaraan ten grondslag liggen, worden dan voor de praktijk overzichtelijk gegroepeerd. Daarnaast zou in de toelichting telkens aangegeven moeten worden in hoeverre een bepaalde vrijstelling afwijkt van de overeenkomstige vrijstelling onder het BGV.

Vereenvoudigde aanmelding

De keuze die is gemaakt om niet naast of in plaats van het systeem van vrijstellingen een mogelijkheid te creëren voor vereenvoudigde aanmelding, of voor genormeerde aanmelding, acht de Registratiekamer in het licht van de daarvoor aangedragen redenen begrijpelijk. Van het standpunt dat het RCO hierover naar voren heeft gebracht, wordt in de toelichting terecht afstand genomen. De Registratiekamer wijst er in dit verband op dat ook binnen het nu gekozen systeem mogelijkheden bestaan om de aanmelding te vereenvoudigen. Eén van die mogelijkheden, die inhoudt dat de verantwoordelijke door middel van per diskette aangereikte software wordt ondersteund bij het beantwoorden van de vraag of het Vrijstellingsbesluit van toepassing is én bij het samenstellen van de aanmelding, wordt zoals eerder vermeld, momenteel door haar ontwikkeld.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 7

Vrijstelling in de praktijk

In de nota van toelichting wordt op diverse plaatsen (blz. 4-5 en 6-7) benadrukt, dat de vrijstelling alleen betrekking heeft op de meldingsplicht en dat de wet verder normaal van toepassing blijft. Hieraan zitten twee aspecten die met elkaar verband houden, maar ook goed moeten worden onderscheiden: de behoefte aan heldere afbakening en het effect van de wettelijke normen op de vrijgestelde verwerkingen.

In het BGV worden materiële normen uit de Wpr op bepaalde veel voorkomende typen persoonsregistraties toegesneden en in een aantal opzichten aangescherpt. Onder de werking van de Wbp gaat het er om, dat door het aangeven van verwerkingen en het daaraan verbinden van voorwaarden de grenzen worden getrokken waarbinnen een inbreuk op rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk te achten is. Bij die voorwaarden gaat het om de doeleinden van de verwerking, de (categorieën van) verwerkte gegevens, de categorieën van betrokkenen, de (categorieën van) ontvangers aan wie de gegevens worden verstrekt en de periode gedurende welke de gegevens worden bewaard. Het is echter onvermijdelijk dat van de geformuleerde criteria in de praktijk niet slechts een beschrijvende maar ook een normerende werking uitgaat. Het overschrijden van de grenzen die de omschrijvingen trekken doet immers de vrijstelling vervallen. Of bij het aangeven van die grenzen termen worden gehanteerd als "precisering" en "omschrijving" of een term als "eisen" leidt voor de praktijk van de vrijstelling eigenlijk niet tot verschillen. De Registratiekamer acht het wel van belang dat bij het omschrijven van de grenzen goed wordt onderscheiden waar deze globaal kunnen zijn of juist precies moeten zijn. Bij het combineren van globale met meer precieze omschrijvingen dient voorts de uitwerking van die combinatie in het oog gehouden te worden, wil aan de bruikbaarheid van de omschrijvingen geen afbreuk worden gedaan. Een en ander geldt zowel bij de toepassing van een vrijstelling door verantwoordelijken als bij de handhaving van de aanmeldingsplicht en de in dat kader opkomende vraag of in een concreet geval al dan niet sprake is van een vrijgestelde verwerking.

Met de praktijk die op dit punt in het concept-Vrijstellingsbesluit is gevolgd, kan de Registratiekamer, over het algemeen, in principiële zin instemmen. Zo geeft de in de leden 4 (soms 5) van verschillende artikelen opgenomen passage "slechts die gegevens die voor de genoemde doeleinden noodzakelijk zijn" een aan de doeleinden van

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 8

verwerking gerelateerde inperking binnen de omschrijving van de verwerkte gegevens. In de praktijk kleeft aan deze aanpak echter het bezwaar dat de bepaling is voorzien van een voorwaarde waarvan de toepassing niet aanstonds duidelijk is. Te vrezen valt dat de beschermende werking daarvan beperkt zal zijn, terwijl het complicerende effect in de praktijk aanzienlijk kan zijn. De Registratiekamer meent dan ook dat terughoudendheid past bij dergelijke toevoegingen.

Meer principiële vragen roept in dit verband de passage op die in een aantal artikelen is opgenomen als vijfde lid: "In de gevallen als bedoeld in artikel 8, onder e en onder f, van de wet worden de gegevens als bedoeld in het derde lid, onder a, niet verstrekt dan nadat het voornemen daartoe aan de betrokkene of diens wettelijk vertegenwoordiger is kennis gegeven en betrokkene gedurende een redelijke termijn in de gelegenheid is geweest het recht als bedoeld in artikel 40, eerste lid, van de wet uit te oefenen." Hier lijkt sprake te zijn van de introductie van een criterium dat niet is opgenomen in de opsomming van artikel 29, tweede lid, Wbp.

Nadere beschouwing van deze passage leidt echter tot de conclusie dat hier niet zozeer sprake is van een nieuw criterium maar van een aanvulling in de omschrijving die betrekking heeft op één bepaalde verwerking. De omschrijvingen in het tweede (soms derde) lid van de onderscheiden artikelen van het Vrijstellingsbesluit geven in algemene zin de doeleinden weer van het geheel van verwerkingen dat in de typeomschrijving wordt aangegeven. Er kan echter reden bestaan voor een bepaalde verstrekking van nauwkeurig omschreven gegevens waarop die doelomschrijving geen betrekking heeft. Als die verstrekking daarmee wel verenigbaar is, en het bij inachtneming van de daaraan te stellen eisen, onwaarschijnlijk is dat inbreuk wordt gemaakt, is er geen reden waarom die verstrekking de vrijstelling niet (meer) van toepassing zou doen zijn.

Artikel 29 Wbp biedt voldoende ruimte om zowel ten aanzien van een geheel van verwerkingen als ten aanzien van één bepaalde verwerking de criteria te formuleren die zijn opgenomen in het tweede lid. In de aangehaalde tekst gaat het om een bepaalde verwerking, waarbij de te verstrekken gegevens worden omschreven en de betrokkenen diegenen zijn die in de gelegenheid zijn gesteld de verstrekking te blokkeren. Nu het hier een procedurele beperking betreft, is de hanteerbaarheid daarvan in de praktijk ook minder problematisch.

Datum 7 juni 2000

Ons kenmerk 99.A.0539.02

Blad 9

Naarmate de vrijstellingen meer ruimte laten voor variatie, wordt de doorwerking van de wettelijke normen op de vrijgestelde verwerkingen relevanter. Deze doorwerking doet zich niet alleen voor bij onderwerpen die in de vrijstellingen onverlet blijven, maar ook waar de vrijstellingen “buitengrenzen” trekken. De wettelijke normen zijn dan niet bepalend voor de vrijstelling, maar wel voor de “binnengrenzen” waaraan vrijgestelde verwerkingen zijn gebonden. In de toelichting worden hiervan op verschillende plaatsen voorbeelden gegeven, nu eens aan de hand van de algemene normen, dan weer aan de hand van de normen voor bijzondere gegevens. De Registratiekamer adviseert om deze problematiek in de nota van toelichting breder te belichten en daarbij ook aandacht te besteden aan de verschillen in rechtsgevolg bij niet naleving van de zojuist bedoelde grenzen. Overigens zal een vrijstelling hoe dan ook slechts gevallen mogen omvatten waarbij een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is.

Opzet van de regeling

Artikel 29, eerste en tweede lid, Wbp geven de mogelijkheid om voor bij algemene maatregel van bestuur aan te geven verwerkingen vrijstelling van de aanmeldingsplicht te verlenen. Artikel 1, onder a, Wbp omschrijft “verwerking” als: elke handeling of geheel van handelingen.

Bij de concipiëring van het Vrijstellingsbesluit is gekozen voor een opzet waarbij het eerste lid van artikel 29 Wbp ("daarbij aan te geven verwerkingen") is uitgewerkt door het telkens in een typeomschrijving aanwijzen van een "geheel van handelingen". In feite gaat het steeds om een categorie van dergelijke “gehelen”. Dit heeft tot effect dat in de artikelen de persoonsregistraties die zijn opgenomen in het BGV, met daarnaast nog een aantal andere, zeer dicht worden benaderd, zij het dat ze door het gebruik van de terminologie uit de Wbp als het ware "in werking" worden omschreven. Deze keuze, die de continuïteit met betrekking tot de vrijstellingen onder het BGV bevordert, heeft echter consequenties. De uitwerking van de in artikel 29, tweede lid, opgesomde criteria betreft immers, zoals al ter sprake kwam, ook verwerkingen in de zin van afzonderlijke handelingen. De consequenties hebben met name betrekking op de opbouw van de artikelen en de manier waarop de omschreven categorieën zich tot elkaar verhouden.

Dat de mogelijkheid bestaat om zowel met betrekking tot een geheel van verwerkingen als met betrekking tot afzonderlijke verwerkingen voorwaarden aan te geven, acht de

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 10

Registratiekamer op zich een goede zaak. Hierdoor kan immers waar mogelijk worden volstaan met een meer globale aanduiding en kunnen waar nodig met meer precisie eisen worden geformuleerd. Een voorbeeld daarvan is de al vermelde passage die is opgenomen in het vijfde lid van een aantal artikelen. Bij een dergelijke vervlechting van meer globale en meer precieze bepalingen, luistert echter zowel de formulering als de plaatsbepaling nauw. In het vervolg zal hierop nader worden ingegaan bij de regeling van de gegevensverstrekking.

Opbouw en structuur

Doel van het Vrijstellingsbesluit is administratieve lastenverlichting en bevordering van de efficiency door het creëren van vrijstellingen van de aanmeldingsplicht, maar alleen voor die gevallen waarin een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is. Een belangrijk onderwerp in het kader van dit advies is dan ook of in de gekozen opzet deze bedoeling tot zijn recht komt. De verantwoordelijke moet kunnen weten of de verwerkingen waarvoor hij zorg draagt voor een vrijstelling in aanmerking komen, en aan welke voorwaarden die verwerkingen moeten voldoen om daadwerkelijk te zijn vrijgesteld.

Een indeling in clusters, zoals paragraaf 3.1 van de nota van toelichting suggereert, kan voor de verantwoordelijke die kennis neemt van het Vrijstellingsbesluit inderdaad een leidraad bij het gebruik bieden. Het lijkt daarbij wel aan te bevelen deze clustering ook in het besluit zelf te verwerken. Hoofdstuk 2 kent nu geen enkele indeling, terwijl de volgorde op onderdelen aanvechtbaar is. Dit doet afbreuk aan de toegankelijkheid.

De Registratiekamer adviseert om hoofdstuk 2 in te delen in paragrafen en de artikelen daarover op onderwerp te verdelen, met aanpassing van de bestaande volgorde. Een aantal verwerkingen die moeilijk in een cluster zijn onder te brengen, kan dan aan het slot als een restcategorie bijeen worden geplaatst.

Te denken valt aan de volgende indeling: 1. Lidmaatschap en begunstiging; 2. Arbeid en pensioen; 3. Goederen en diensten; 4. Zorg en welzijn; 5. Onderwijs; 6. Overheid; 7. Archieven en onderzoek; 8. Beheer en beveiliging; 9. Overige verwerkingen (met bezwaarschriften en klachten; registers en lijsten; oud-leden; communicatiebestanden; combinaties van verwerkingen).

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 11

De aangewezen verwerkingen van persoonsgegevens

In de nota van toelichting wordt opgemerkt, dat de typeomschrijvingen globaal zijn geformuleerd (blz. 9, tweede alinea) en dat hoofdstuk 2 in zekere zin gelaagd is opgebouwd (blz. 7, paragraaf 3.1). Doel hiervan is enerzijds om het bereik van het Vrijstellingsbesluit zo groot mogelijk te doen zijn, anderzijds om zo min mogelijk af te doen aan de overzichtelijkheid. Dat bepaalde verwerkingen daardoor onder meerdere typeomschrijvingen kunnen vallen is daarbij uitdrukkelijk op de koop toe genomen. In het licht van het voorgaande valt hierop het nodige af te dingen. Naar het oordeel van de Registratiekamer is het gewenst om de herstructurering van het besluit aan te grijpen voor een stroomlijning en een betere verantwoording van de typeomschrijvingen.

De keuze om waar mogelijk aan te sluiten bij de onderliggende rechtsverhouding acht de Registratiekamer op zichzelf juist. In de typeomschrijvingen behoort in principe steeds tot uitdrukking te komen in welke verhouding de verantwoordelijke staat tot de betrokkenen. In een aantal gevallen valt daarbij de nadruk op een hoedanigheid van de verantwoordelijke (bijv. vereniging of kerkgenootschap), in andere gevallen op die van de betrokkene (bijv. sollicitanten of personeelsleden), in weer andere gevallen op het karakter van de activiteiten (bijv. kinderopvang of belastingheffing) ten dienste waarvan de verwerkingen plaatsvinden. In alle gevallen, ook indien geen rechtsverhouding ten grondslag ligt aan de verwerking (bijv. videocameratoezicht), dient echter anders dan nu duidelijk te worden wat de rol is van de verantwoordelijke.

Uit de diverse omschrijvingen wordt niet duidelijk of verwerkingen waarbij sprake is van gedeelde of gezamenlijke verantwoordelijkheid, onder een vrijstelling kunnen vallen. De Registratiekamer dringt er op aan dat in zulke gevallen steeds aanmelding dient plaats te vinden, waarbij de verantwoordelijkheden van partijen duidelijk worden. Een gebrek aan duidelijkheid op dat punt kan gemakkelijk leiden tot inbreuken op de rechten en vrijheden van betrokkenen.

In veel typeomschrijvingen is sprake van verwerkingen “door” een verantwoordelijke zonder dat duidelijk wordt of daarmee beoogd is om verwerkingen door een bewerker ten behoeve van een verantwoordelijke uit te sluiten. De Registratiekamer gaat er van uit dat deze consequentie niet beoogd is en adviseert daarmee rekening te houden in de formulering van de vrijstellingen.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 12

Het verdient aanbeveling met het oog daarop een bepaling op te nemen in hoofdstuk 1 waarin de vrijstellingen van hoofdstuk 2 onder één noemer worden gebracht. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan de volgende tekst:

Artikel 2. Vrijgestelde verwerkingen

Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op de in hoofdstuk 2 van dit besluit bedoelde verwerkingen van persoonsgegevens door of ten behoeve van één verantwoordelijke.

Dit heeft als bijkomend voordeel dat de typeomschrijvingen in hoofdstuk 2 korter en toegankelijker kunnen worden. Ook de slotformule van de omschrijvingen zou daarbij kunnen worden meegenomen. Bij de eerste typeomschrijving van hoofdstuk 2 zou het eerste lid dan als volgt kunnen luiden:

1. Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op verwerkingen van verenigingen, stichtingen of publiekrechtelijke beroepsorganisaties betreffende hun leden of begunstigers, voor zover deze verwerkingen voldoen aan de in dit artikel vermelde eisen.

Niet uitgesloten is tenslotte dat een vrijstelling ook van toepassing is op verwerkingen die onderworpen zijn aan voorafgaand onderzoek als bedoeld in artikel 31 Wbp. Het systeem van de wet sluit een dergelijke samenloop uit. Het verdient aanbeveling om dit ook in het Vrijstellingsbesluit zelf tot uitdrukking te brengen. Een dergelijke bepaling zou passen bij de slotbepalingen in hoofdstuk 3.

De te verwerken gegevens

De "gebruikelijke personalia" worden, aldus de nota van toelichting (blz. 11, eerste alinea), in de verschillende artikelen samengevat in het begrip "gegevens ten behoeve van identificatie van en communicatie met de betrokkene". Het begrip "identificatie" heeft echter een heel specifieke betekenis. Het gebruik van deze term zou aanleiding kunnen geven tot de gedachte dat bijvoorbeeld kopieën van paspoorten en biometrische gegevens kunnen worden verwerkt zonder de vrijstelling in gevaar te brengen. De Registratiekamer acht dit ongewenst en adviseert om de terminologie van het BGV op dit punt te handhaven. Daartoe bestaat des te meer reden omdat in bijna alle artikelen op deze tekst wordt voortgebouwd. Waar nodig kan daarbij beter worden gevarieerd. In afwijking van het BGV zou overigens gesproken kunnen worden van: "... soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens" (zie ook art. 14 lid 1 WPR).

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 13

De in de nota van toelichting (blz. 12, midden) verwoorde beleidslijn met betrekking tot de verwerking van bijzondere gegevens lijkt met de inhoud van het concept-besluit niet geheel te stroken. Vooropgesteld zij dat de aanwezigheid van dergelijke gegevens, zoals eerder overwogen, niet in de weg behoeft te staan aan het van toepassing doen zijn van een vrijstelling. Dat geldt voor patiëntenadministraties en voor ledenadministraties van verenigingen op politieke of religieuze grondslag. Wel zal in deze gevallen rekening moeten worden gehouden met de doorwerking van de regels voor bijzondere gegevens. Afgezien daarvan zijn in het concept-besluit echter zowel expliciete uitsluitingen, als expliciete toelatingen van bijzondere gegevens te vinden (o.a. personeelsadministraties en leerlingenadministraties). Waar het concept-besluit op dit punt aanleiding geeft tot opmerkingen, zal dat bij het artikelsgewijs commentaar nog aan de orde komen.

De betrokkenen

De categorieën van betrokkenen worden in de artikelen van het Vrijstellingsbesluit niet in een afzonderlijk lid vermeld. De omschrijving van de betrokkenen is in beginsel opgenomen in de typeomschrijving, in sommige artikelen aangevuld in het onderdeel dat betrekking heeft op de categorieën van gegevens. De Registratiekamer is van oordeel dat hiermee een werkbaar aanpak is gevonden waarmee doublures in de tekst worden vermeden zonder dat de nauwkeurigheid van de omschrijving daarbij in het gedrang komt. Waar de omschrijving onvolledig of onjuist geformuleerd lijkt, zal dat aan de orde komen in het artikelsgewijs commentaar.

De ontvangers van gegevens

Artikel 29, tweede lid, onder d, Wbp vereist dat in het Vrijstellingsbesluit vastgesteld worden: de (categorieën van) ontvangers aan wie de gegevens worden verstrekt. Naar het oordeel van de Registratiekamer noopt deze tekst, zeker indien gelezen in combinatie met artikel 1, onder h, Wbp ("ontvanger: degene aan wie gegevens worden verstrekt") niet tot het uitsluitend gebruik van de termen "ontvanger" of "ontvangen". Waar dit tot gewrongen formuleringen leidt, kan zonder verschil in betekenis gebruik gemaakt worden van de zinsnede "worden verstrekt aan". In die aanpak wordt ook beter tot uitdrukking gebracht dat het Vrijstellingsbesluit zich richt tot de verantwoordelijke als degene die verstrekt.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 14

De steeds terugkerende formulering waarop de nota van toelichting (paragraaf 4.2) de aandacht vestigt (“degenen, waaronder begrepen derden, die zijn belast met of leiding geven aan de verwerkingen bedoeld in het tweede lid”), maakt niet duidelijk of deze ook degenen omvat die als noodzakelijk vervolg op de bedoelde activiteiten bepaalde gegevens ontvangen. Het verzenden van informatie, het behandelen van geschillen, het doen verrichten van accountantscontrole, het verlenen van ontslag enz. brengen in de regel nu eenmaal met zich mee dat bepaalde derden moeten worden ingeschakeld. Uit de toelichting blijkt niet of dit dezelfde derden zijn als bedoeld in de standaardtekst. Daarbij komt dat in enkele artikelen expliciet melding wordt gemaakt van ontvangers die in deze categorie thuishoren (o.a. juridische dienstverleners). Het verdient dan ook aanbeveling om de tekst van het besluit en de toelichting op dit punt nader te bezien. Indien gekozen wordt voor een uitbreiding van de standaardtekst in het besluit, valt te denken aan de volgende uitbreiding: “... of die daarbij noodzakelijk zijn betrokken”. Daarnaast zou de tekst aan duidelijkheid winnen, indien “verwerkingen” zou worden vervangen door “activiteiten”.

De keuze om bepaalde gegevensverstrekkingen, de verstrekkingen die een grondslag hebben in artikel 8, onder a, c en d Wbp en die bedoeld in artikel 9, derde lid Wbp, onder te brengen in artikel 44 van het besluit, acht de Registratiekamer uit een oogpunt van overzichtelijkheid ongewenst. Zij geeft u in overweging om de voorwaarden op het punt van gegevensverstrekkingen onder te brengen in de onderscheiden artikelen van het Vrijstellingsbesluit. Verantwoordelijken behoren de eisen die worden gesteld aan relevante verstrekkingen, zoveel mogelijk in één oogopslag en in onderling verband in het toepasselijke artikel te kunnen vinden, ook indien het daarbij zou gaan om minder gebruikelijke verstrekkingen.

Het vierde lid van de vrijstelling voor ledenadministraties zou dan bijvoorbeeld als volgt kunnen luiden:

4. De persoonsgegevens worden slechts verstrekt aan:
 - a. de leden of begunstigers;
 - b. de ouders, voogden of verzorgers van minderjarige leden of begunstigers;
 - c. degenen, waaronder begrepen derden, die belast zijn met of leiding geven aan de in het tweede lid bedoelde activiteiten;
 - d. anderen, in de gevallen bedoeld in artikel 8, onder a, c en d, of artikel 9, derde lid, van de wet;

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 15

e. anderen, in de gevallen bedoeld in artikel 8, onder e en f, van de wet, voor zover het slechts gegevens betreft als bedoeld in het derde lid, onder a, en nadat het voornemen daartoe aan de betrokkene of diens wettelijk vertegenwoordiger is medegedeeld en deze gedurende een redelijke termijn in de gelegenheid is geweest het recht als bedoeld in artikel 40 of 41 van de wet uit te oefenen.

Een dergelijke constructie zou in beginsel voor de artikelen 2 tot en met 42 van het Vrijstellingsbesluit kunnen worden toegepast, met dien verstande dat de bepaling sub e alleen in die artikelen zou moeten worden opgenomen waar dat verantwoord is. In die gevallen zal doorgaans zowel het relatieve als het absolute verzetsrecht relevant zijn.

Met een dergelijke constructie zou artikel 44, onder a, geheel en artikel 44, onder b, deels in de onderscheiden artikelen zijn verwerkt. Verstrekkingen op grond van artikel 43, onder a tot en met d Wbp zijn, als die plaatsvinden op grond van een wettelijke verplichting, reeds van de aanmeldplicht vrijgesteld op grond van - in het voorbeeld - lid 4 onder d. Verstrekking van persoonsgegevens op grond van artikel 43 Wbp, niet op grond van een wettelijke verplichting, zou bij het overnemen van het voorstel niet onder de vrijgestelde verwerkingen vallen. Naar het oordeel van de Registratiekamer kan in die gevallen ook niet meer gesproken worden van een verwerking waarbij een inbreuk op rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is. Geldt voor verstrekkingen op grond van een wettelijke verplichting nog, dat de wettelijke voorschriften waarin verplichtingen tot gegevensverwerking zijn opgenomen moeten voldoen aan het bepaalde in artikel 10, eerste lid, van de Grondwet en artikel 8 van het Europees verdrag voor de rechten van de mens (EVRM), bij andere verstrekkingen op grond van artikel 43 Wbp ontbreekt ook die waarborg.

Overigens zij hierbij opgemerkt dat een dergelijke verstrekking niet per definitie tot herleving van de aanmeldingsplicht voor een vrijgesteld geheel van verwerkingen behoeft te leiden. Het lijkt zeer wel mogelijk dat een dergelijke verstrekking als afzonderlijke verwerking wordt aangemeld, terwijl overigens de verwerkingen die binnen de grenzen van de vrijstelling blijven, van die verplichting blijven vrijgesteld.

Verwijderen en bewaren van persoonsgegevens

De uitwerking van bewaartermijnen in het Vrijstellingsbesluit is naar het oordeel van de Registratiekamer te weinig overzichtelijk. Per artikel is allereerst een concrete termijn genoemd. Bij sommige typeomschrijvingen wordt verwezen naar de wettelijke termijn.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 16

De vrijstelling die is opgenomen in de artikelen 31 en 32, biedt in bepaalde gevallen de mogelijkheid om gegevens die zijn verwijderd, toch te bewaren als dit noodzakelijk is voor de daarin genoemde doeleinden.

Onduidelijk is waarom een verwijzing naar een wettelijke bewaartermijn voor sommige typen verwerkingen in het vrijstellingsartikel is opgenomen, terwijl in andere gevallen, waar wettelijke bewaartermijnen wel aan de orde kunnen zijn, een dergelijke verwijzing in het artikel ontbreekt. De administratieverplichting opgenomen in artikel 2:10 BW c.q. 3:15a BW brengt immers met zich mee, dat rechtspersonen en ieder die een bedrijf of zelfstandig een beroep uitoefent, een administratie moeten voeren waaruit te allen tijde hun rechten en verplichtingen kunnen worden gekend, en de inhoud daarvan zeven jaar moeten bewaren. Deze administraties kunnen verwerkingen van persoonsgegevens omvatten. Daarnaast voorziet de Archiefwet in een bewaarplicht voor archiefbescheiden van de overheid.

De Registratiekamer beveelt u aan om een verwijzing naar wettelijke bewaarplichten standaard in de verschillende artikelen op te nemen, tenzij een goede reden bestaat om dat in bepaalde situaties niet te doen. De bijzondere regeling van artikel 31 zou in dat geval naar haar oordeel kunnen worden geschrapd. In de verschillende artikelen zou de beperking opgenomen moeten worden dat de persoonsgegevens noodzakelijk zijn ter voldoening aan de wettelijke bewaarplicht. Dit betekent dat alleen die gegevens mogen worden bewaard waartoe de wettelijke plicht zich uitstrekt en niet langer dan de plicht vereist. In de praktijk zal dat er vrijwel steeds op neer komen dat de gegevens na het verloop van de bewaartermijn in het Vrijstellingsbesluit, uitsluitend mogen worden gebruikt ter voldoening aan de wettelijke bewaarplicht en voor de doelen met het oog waarop deze in het leven is geroepen.

De Registratiekamer geeft voorts in overweging om het slot van de toelichting op artikel 3 te integreren in de laatste alinea van hoofdstuk 4.3 van de nota van toelichting. De betrokken passage heeft immers algemene gelding voor de regeling van de verwijdering en bewaring van gegevens.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 17

2. Artikelsgewijs commentaar

Artikel 2

In de toelichting ware ook aandacht te besteden aan de regeling van de verstrekking in het vierde en vijfde lid.

Artikel 3

Naast de tot het genootschap behorende personen en hun gezinsleden dienen in het eerste lid ook de begunstigers te worden genoemd als een categorie van betrokkenen waarover persoonsgegevens worden verwerkt. Anders dan de toelichting (blz. 18) stelt, kunnen de begunstigers moeilijk worden gerekend tot degenen die tot het genootschap behoren. In het artikel kan hier vervolgens naar verwezen worden als “betrokkenen”, tenzij alleen een bepaalde categorie daarvan aan de orde is, zoals in onderdeel f van het derde lid. Dat onderdeel dient beter aan te sluiten op artikel 17, tweede lid, van de wet. De term “bedenkingen” ware daarom te vervangen door “schriftelijk bezwaar”.

Artikel 4

Blijkens de toelichting is beoogd een breed scala van verwerkingen ten behoeve van het bijhouden van registers en lijsten onder het Vrijstellingsbesluit te doen vallen. Dit heeft geleid tot een zeer ruime typeomschrijving. Deze bestrijkt ook verwerkingen waarbij een inbreuk op rechten en vrijheden van betrokkenen allerminst onwaarschijnlijk is: de waarschuwings- of signaleringslijst. Ook het zijn van wanbetaler of overlastveroorzaker is immers een "hoedanigheid". Het is dan ook gewenst om tot uitdrukking te brengen dat betrokkenen alleen “op hun verzoek of krachtens een wettelijk voorschrift” worden opgenomen. Dit sluit goed aan bij de eerste alinea van de toelichting.

Het geval dat aan betrokkenen al een prestatie is geleverd, komt in de toelichting niet uit de verf en lijkt ook eerder te vallen onder de vrijstelling voor verwerkingen betreffende afnemers van goederen of diensten. Het verdient dan ook aanbeveling om dit element te schrappen. Nu de vrijstelling naar zijn aard betrekking heeft op een ruime restcategorie, kan zij voorts beter worden ondergebracht aan het slot van hoofdstuk 2 in de paragraaf “Overige verwerkingen”.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 18

De gegevens die op grond van het derde lid kunnen worden verwerkt, kunnen ook betrekking hebben op het gemeenschappelijk element dat heeft geleid tot de plaatsing van betrokkenen op de lijst of tot opname in het register, zo wordt in de toelichting (tweede alinea) opgemerkt. Onder omstandigheden kan het daarbij gaan om bijzondere gegevens als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 Wbp. Te denken valt bijvoorbeeld aan een wachtlijst van personen die lijden aan een bepaalde ziekte, of aan een lijst van deelnemers aan een project voor verstrekking van methadon of gratis injectiespuiten. Verstrekking van de namen en adressen van personen op een dergelijke lijst impliceert de verstrekking van het gegeven dat zij beschikken over een bepaalde hoedanigheid. Het is dan ook de vraag of de in het vijfde lid geopende mogelijkheid tot verstrekking niet strijdig is met de eis dat een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk dient te zijn. Het verdient aanbeveling om de reikwijdte van dit lid te beperken tot situaties waarin de grond tot opname op de lijst geen bijzonder gegeven betreft.

Artikel 5

Naast de "papieren" publicatie vindt de publicatie met elektronische middelen, soms wel aangeduid met de term "E-zines", steeds meer ingang. Het opnemen van een passage in de toelichting waaruit blijkt dat de verwerking van gegevens van abonnees op dergelijke publicaties eveneens onder het bereik van artikel 5 valt, lijkt aan te bevelen.

In het derde lid, onderdeel c, zijn een aantal beperkingen vervallen ten opzichte van het BGV. Mede gelet op de toelichting acht de Registratiekamer het gewenst om vast te houden aan het vereiste dat de hier bedoelde gegevens "met het oog op de aard van de publicatie" van belang zijn. De vrijstelling voor abonnementen ware onder te brengen in de paragraaf over goederen en diensten.

Artikel 6

De open formulering van het derde lid, onderdeel i, behoeft nadere begrenzing om te voorkomen dat een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen niet langer onwaarschijnlijk is. Gelet op de tweede alinea van de toelichting zou bepaald kunnen worden dat de desbetreffende gegevens door de betrokkene zijn verstrekt of bij hem bekend zijn. Daarnaast verdient het aanbeveling te spreken van "het vervullen van de functie", omdat de vrijstelling mede betrekking heeft op personen die anders dan in

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 19

dienstbetrekking werkzaam zullen zijn ten behoeve van de verantwoordelijke, zoals stagiaires en andere tijdelijke arbeidskrachten. In de toelichting op het eerste lid ware hierop nadrukkelijker te wijzen.

Artikel 7

Het eerste lid van dit artikel heeft herformulering. Uit de toelichting blijkt dat het gaat om personen die beschikbaar zijn voor uitzending naar een opdrachtgever, daargelaten of deze ook in feite heeft plaatsgehad. Gezien de ontwikkelingen op het terrein van de arbeidstoeleiding is het wellicht aan te bevelen om in de toelichting tevens te vermelden dat de vrijstelling niet bedoeld is voor situaties waarbij sprake is van samenwerken in CWI-verband, aangezien deze situaties in de regel te complex zijn.

De aard van de werkzaamheden van uitzendbureau's maakt het onvermijdelijk dat gegevens van uitzendkrachten worden verstrekt aan de opdrachtgevers. Dit maakt dan ook onlosmakelijk deel uit van de doeleinden waarvoor gegevens worden verwerkt. Het verdient aanbeveling om dit in het tweede lid op te nemen. Tevens ware voor de goede orde het behandelen van geschillen en het doen uitoefenen van accountantscontrole op te nemen bij deze doeleinden.

In het artikel worden de termen "terbeschikkingstelling" en "tewerkstelling" gehanteerd terwijl daarmee hetzelfde lijkt te zijn bedoeld. Het is gewenst om hetzij consequent één van beide termen te gebruiken, hetzij daaraan aandacht te besteden in de toelichting. De open formulering van het derde lid, onderdeel i, heeft een soortgelijke begrenzing als het overeenkomstige onderdeel van het vorige artikel.

De formulering van de bewaartermijn zou kunnen leiden tot bijna eindeloze bewaring. Inschrijvingen van uitzendkrachten worden veelal niet beëindigd als daar niet om wordt verzocht. Een bewaartermijn van twee jaar na de dag van inschrijving dan wel na die waarop betrokkene voor het laatst op grond van de inschrijving werkzaam is geweest, biedt meer houvast.

Artikel 8

In ontslagprocedures en bij ontslagaanvragen is het niet ongebruikelijk dat aan de Kantonrechter of de Regionaal Directeur Arbeidsbureau gegevens worden verstrekt van

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 20

andere werknemers dan degene waarop de procedure of aanvraag betrekking heeft. Een dergelijke gegevensverstrekking is wel te zien als voortvloeiend uit het doel van de registratie, maar valt thans buiten de normering van artikel 5 BGV. De formulering van artikel 8, tweede lid sub p, van het Vrijstellingsbesluit zou een dergelijke verstrekking wel kunnen omvatten. Het verdient aanbeveling hieraan in de toelichting aandacht te besteden.

Dat laatste geldt ook voor de verwerkingen die samenhangen met de uitvoering van de Wet SAMEN. Dat deze - afzonderlijk te voeren - administratie mét de verwerkingen bedoeld in artikel 8 onder de vrijstelling valt, is door de wetgever onder de Wet BEAA uitdrukkelijk beoogd en zou dan ook buiten twijfel moeten staan.

Artikel 9

In het vierde lid worden als ontvangers omschreven "degenen die belast zijn met de in het tweede lid bedoelde verwerkingen". Aan te nemen valt dat de leidinggevendenden ten onrechte zijn weggevallen.

Artikel 12

In het eerste lid ware - op soortgelijke wijze als in het BGV - uit te sluiten dat deze vrijstelling een aantal van de voorgaande vrijstellingen overlapt. In de toelichting op het tweede lid wordt met betrekking tot tussenpersonen gesproken van "klanten". In de praktijk worden door tussenpersonen vooral termen als "verzekerden" of "cliënten" gehanteerd. Het lijkt gewenst, ook ter wille van het onderscheid met artikel 13, om bij deze terminologie aan te sluiten.

De mogelijkheid van commercieel gebruik van gegevens over betaalgedrag verdraagt zich naar het oordeel van de Registratiekamer niet met het uitgangspunt dat een inbreuk op rechten en vrijheden onwaarschijnlijk moet zijn, wil een verwerking in aanmerking komen voor vrijstelling van de aanmeldplicht. De formuleringen van artikel 12, derde lid, onder d, en vierde lid, onder d, sluiten deze mogelijkheid niet uit. Het verdient daarom aanbeveling om in het derde lid, onder d, tot uitdrukking te brengen, dat het gaat om het onderhouden van contacten door de verantwoordelijke. Dit sluit ook beter aan op de toelichting.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 21

Verstrekkings op grond van het zesde lid zouden in beginsel eveneens kunnen leiden tot handel in adressen van klanten met betalingsproblemen. De Registratiekamer gaat er van uit dat de NAW-gegevens niet zodanig mogen zijn geselecteerd dat dit zou leiden tot onverenigbaar gebruik. Zij dringt er op aan dit in de toelichting tot uitdrukking te brengen.

Artikel 13

In het eerste lid ware - op soortgelijke wijze als in het BGV - uit te sluiten dat deze vrijstelling een aantal van de voorgaande vrijstellingen overlapt. Over het tweede lid, onder e, en het vijfde lid kunnen daarnaast soortgelijke opmerkingen worden gemaakt met betrekking tot commercieel gebruik van klantgegevens als bij het voorgaande artikel. De Registratiekamer dringt aan op vergelijkbare toevoegingen aan de tekst van het besluit en de toelichting.

In de typeomschrijving van het eerste lid is ook sprake van een "soortgelijke relatie". Deze term zou aanleiding kunnen geven tot de gedachte dat ook de verwerking van gegevens over potentiële klanten ("prospects") onder de vrijstelling valt. Een nadere uitleg van dit begrip in de toelichting lijkt daarom wenselijk. De Registratiekamer neemt voorshands aan, dat alleen bestaande relaties in aanmerking komen voor een vrijstelling onder dit artikel. Daarbij lijkt het ook te kunnen gaan om personen die zich voor bepaalde informatie over producten of diensten tot de verantwoordelijke hebben gewend. Van een soortgelijke relatie zou ook sprake kunnen zijn bij deelnemers aan sportieve of sociaal-culturele activiteiten.

Artikel 14

In de typeomschrijving van het eerste lid is de zinsnede "waaronder begrepen het aanvragen en verstrekken van huursubsidie" opgenomen. Uit de toelichting kan worden opgemaakt dat "waaronder begrepen" terugslaat op "huur en verhuur" en niet op de gehele zinsnede die begint met "de verwerkingen van persoonsgegevens". In dat geval zouden immers ook verwerkingen door burgemeester en wethouders van gemeenten, waar aanvragen om huursubsidie worden ingediend, en die van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) in dat kader onder de vrijstelling kunnen vallen. Uit de summiere toelichting blijkt helaas niet hoe de verhuurder feitelijk bij het aanvragen en verstrekken van huursubsidie betrokken is.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 22

De "sociale" verhuurder is in veel gevallen betrokken bij het opstellen van de aanvraag door de huurder en heeft een zelfstandig belang bij het verwerken van gegevens daarover bij huurmatiging. Een nadere uitleg op dit punt in de toelichting op het artikel lijkt aangewezen. Hieruit kan ook blijken, dat onder de "gegevens ten behoeve van de aanvraag en verstrekking van huursubsidie" (derde lid, sub e) geen gegevens over het vermogen en inkomen van de huurder vallen en evenmin het sofi-nummer, gegevens die het Ministerie van VROM wel gerechtigd is te verwerken.

De typeomschrijving zoals die nu is geformuleerd, zou mede betrekking kunnen hebben op verwerkingen door makelaars, bibliotheken, de uitleen van medische hulpmiddelen en wellicht ook op de verwerkingen in verband met leasing. Het lijkt gewenst om in de toelichting een zekere afgrenzing aan te geven. Daarbij ware er van uit te gaan dat de verantwoordelijke zelf optreedt als partij bij de rechtsverhouding in het kader waarvan de verwerkingen plaatsvinden.

In het tweede en het derde lid wordt gesproken van "rechten en verplichtingen die met de huur en verhuur samenhangen". Deze formulering kan ook waarschuwingslijsten van wanbetalende en overlast veroorzakende huurders omvatten. Dergelijke verwerkingen voldoen echter niet aan het criterium dat een inbreuk op rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is. Een inperking in de omschrijving zou bereikt kunnen worden door te spreken van respectievelijk "de uitvoering van de huurovereenkomst" en "gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de huurovereenkomst".

Verduidelijking heeft waarom de voormalig verhuurder onder de categorieën van betrokkenen wordt gerekend. Voorts mag worden aangenomen dat verhuurders ook gegevens verwerken van medehuurlers of medebewoners. Deze betrokkenen worden in artikel 14 niet genoemd.

De bewaartermijn lijkt, waar het gaat om gegevens in verband met huursubsidie, onvolledig geformuleerd. Naast de beëindiging van de huur kan ook de beëindiging van de huursubsidie aanknopingspunt zijn. Het is immers zeer wel mogelijk dat de huurovereenkomst na beëindiging van de huursubsidie nog geruime tijd voortduurt. Daarnaast dienen wettelijke bewaarplichten in aanmerking te worden genomen.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 23

Artikel 15

De onderhavige vrijstelling voor verzorgingshuizen zou kunnen worden uitgebreid tot verpleeghuizen, en met die voor individuele gezondheidszorg en kinderopvang kunnen worden ondergebracht in de paragraaf "Zorg en welzijn"

Artikel 17

In het derde lid, onder e, is bedoeld: "gegevens betreffende de gezondheidstoestand van de patiënt en, ingeval van erfelijke aandoeningen, diens gezins- en familieleden".

Artikel 19

In het eerste lid zou gesproken kunnen worden van "het verlenen van kinderopvang door of vanwege de verantwoordelijke" teneinde ook situaties te bestrijken waarin de verantwoordelijke wel gelegenheid biedt voor de kinderopvang, maar deze niet zelf uitvoert.

Artikel 20

Het is niet ongebruikelijk dat aan oud-leden, oud-personeelsleden etc. nog informatie wordt toegezonden, en dat activiteiten worden georganiseerd waaraan zij tegen betaling kunnen deelnemen. Het lijkt daarom gewenst het tweede en derde lid aan te vullen met de desbetreffende onderdelen, die ook in andere vrijstellingen plegen voor te komen. Deze vrijstelling kan naar zijn aard het beste worden ondergebracht bij de "Overige verwerkingen".

Artikel 22

Dat bij de verwerkingen ten behoeve van de heffing en invordering van onroerende zaaksbelasting wordt voldaan aan het criterium dat een inbreuk op rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is, lijkt niet voor de hand liggend. Deze belasting geeft immers wel aanleiding tot geschillen die tot in hoogste instantie worden gevoerd. Bij die geschillen gaat het echter vooral om de waardering van onroerende zaken. De wijze waarop de administratie plaatsvindt door gemeenten is sterk gestandaardiseerd. De eerder in dit advies genoemde criteria voor vrijstelling zijn dan ook bij deze verwerkingen van toepassing. Een korte aanduiding daarvan in de toelichting op het artikel zal de reden tot opnemning van deze verwerkingen in het Vrijstellingsbesluit kunnen verhelderen.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 24

De Registratiekamer adviseert om de formulering van het eerste lid nader te bezien. Bij de doelstellingen in het tweede lid dient verder ook rekening te worden gehouden met de waardering van onroerende zaken ingevolge de Wet WOZ.

Artikel 23

De typeomschrijving in het eerste lid zou gericht moeten worden op verwerkingen met het oog op de afgifte door de verantwoordelijke van reisdocumenten als bedoeld in de Paspoortwet.

Artikel 24

Uit de tekst van dit artikel en de toelichting blijkt, dat deze vrijstelling niet uitsluitend betrekking heeft op de overheid, maar ook bedrijven en instellingen kan omvatten. Zij zou dan ook neutraler kunnen worden geformuleerd (“personen die een bezwaarschrift of klacht hebben ingediend bij de verantwoordelijke”) en kunnen worden ondergebracht bij de “Overige verwerkingen”.

Onder de betrokkenen van wie gegevens worden verwerkt, worden nog niet genoemd degenen tegen wie een klacht is gericht. Dit zou kunnen door aanvulling van het derde lid, onder c. Als de in het derde lid bedoelde persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van een klacht- of bezwaarschriftprocedure die voldoet aan de eisen van "fair trial", dat wil zeggen dat partijen volledig op de hoogte zijn van de informatie die aan de beslissing op de klacht of het bezwaar ten grondslag ligt, is een inbreuk op rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk. Dat ligt anders indien in het kader van de behandeling van een klacht of bezwaar gebruik wordt gemaakt van gegevens die niet kenbaar zijn voor betrokkenen. Het verdient daarom aanbeveling om aan onderdeel c toe te voegen dat de desbetreffende gegevens bij de betrokkenen bekend dienen te zijn.

Niet duidelijk is of onder de in het vierde lid bedoelde ontvangers bijvoorbeeld ook (de medisch adviseur van) de aansprakelijkheidsverzekeraar begrepen kan worden geacht. Een verduidelijking van de toelichting op dit punt lijkt gewenst.

Artikelen 25, 26 en 27

In het eerste lid dient telkens de rol van de verantwoordelijke te worden aangegeven.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 25

Artikel 28

De bewaartermijn in het vijfde lid van dit artikel heeft heroverweging. Bedoeld zal zijn dat de gegevens worden verwijderd, uiterlijk twee jaar nadat voor de betrokkene de grond tot inschrijving voor de dienstplicht is vervallen.

Artikel 32

Het vijfde lid zou vereenvoudigd kunnen worden door te bepalen, dat persoonsgegevens verwijderd worden zodra zij hun belang voor de archiefbestemming hebben verloren.

Artikel 33

Aanbevolen wordt om deze vrijstelling te richten op verwerkingen van instellingen of diensten voor wetenschappelijk onderzoek of statistiek die uitsluitend ten dienste staan van door hen verricht onderzoek. Deze tekst sluit beter aan op de huidige vrijstelling in artikel 18 BGV.

In het derde lid wordt gesproken van een "inhoudloos" informatienummer, terwijl elders in het Vrijstellingsbesluit het woord "informatieloos" wordt gebruikt. Aanbevolen wordt om de terminologie gelijk te trekken indien geen inhoudelijk verschil wordt beoogd. In artikel 18 BGV wordt deze terminologie ook gehanteerd.

Het vijfde lid en de daarbij gegeven toelichting behoeven heroverweging. Het is niet de bedoeling geweest van de huidige vrijstelling om onderzoekinstellingen te verplichten na verloop van tijd *alle* gegevens te verwijderen of onherleidbaar te maken. Wel ging het er om een verantwoorde oplossing te bieden voor een veilige werkwijze in de eerste fase van een onderzoek. Of de na zes maanden nog aanwezige gegevens kunnen worden aangemerkt als persoonsgegevens, hangt mede af van de aanwezigheid van kenmerken die indirecte identificatie mogelijk maken. De huidige vrijstelling spreekt zich daarover niet uit. De Registratiekamer ziet geen aanleiding om hierin verandering te brengen.

Artikel 34

Steeds vaker vindt binnen bedrijven en instellingen de registratie van ontvangst etc. van ingekomen documenten plaats door deze te scannen en vervolgens op te nemen in een elektronisch dossier waaraan ook gegevens over behandeling en uitgaande documenten in elektronische versie worden toegevoegd. Een dergelijk systeem voldoet echter niet

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 26

meer aan het criterium voor vrijstelling. Aanbevolen wordt om hierover een opmerking op te nemen in de toelichting

Artikel 35

In het eerste lid ware - op soortgelijke wijze als in het BGV - uit te sluiten dat deze vrijstelling een aantal van de voorgaande vrijstellingen overlapt. De typeomschrijving zou voorts tot uitdrukking moeten brengen dat het gaat om verwerkingen betreffende personen die in dienst zijn van of werkzaam zijn ten behoeve van de verantwoordelijke, uitsluitend ten dienste van het interne beheer van de betrokken organisatie.

De formulering van het derde lid, onder e, zou aanleiding kunnen geven tot de gedachte dat de verwerkingen bedoeld in artikel 40 hieronder kunnen worden begrepen. Een korte opmerking in de toelichting zou dit onbedoelde effect kunnen voorkomen.

Artikel 36

Aanbevolen wordt om dit artikel op te nemen bij de "Overige verwerkingen". In het eerste lid ware voorts - op soortgelijke wijze als in het BGV - uit te sluiten dat deze vrijstelling alle voorgaande vrijstellingen overlapt. Evenals in artikel 21 BGV is niet van betekenis of er al dan niet sprake is van een bestaande relatie, zodat in dat opzicht niet kan worden gesproken van een verruiming. In de vrijstelling valt de nadruk op het beperkte karakter van de verwerkte gegevens en de dienstbaarheid aan communicatie. Daarbij past niet dat de bestaande uitsluiting van bijzondere gegevens, met inbegrip van die welke uit de verwerking voortvloeien, zoals het geval kan zijn bij doelgroepen met een gemeenschappelijk kenmerk dat een bijzonder gegeven betreft, wordt geschrapt. De Registratiekamer adviseert dan ook om deze uitsluiting te handhaven en de toelichting in het licht daarvan aan te passen. Daarbij ware voorts nader in te gaan op de vraag in hoeverre deze vrijstelling is bedoeld voor "intensieve marketing" (blz. 39) en wat in dit verband onder deze term moet worden verstaan.

Artikelen 37 tot en met 39

De verwerkingen die worden omschreven in de artikelen 37 tot en met 39 betreffen de ICT-faciliteiten die binnen een kantoor- of productieafdeling gebruikelijk zijn. Het vastleggen (loggen) van de gegevens die dergelijke systemen genereren is vanuit een oogpunt van beheer en beheersing noodzakelijk. Omdat daarmee tevens gegevens

Datum 7 juni 2000

Ons kenmerk 99.A.0539.02

Blad 27

worden vastgelegd die de beheerders en gebruikers van de faciliteiten betreffen, vallen deze verwerkingen onder het bereik van de Wbp. Het frequente en gestandaardiseerde karakter van de verwerkingen vormen ook naar het oordeel van de Registratiekamer aanleiding om hiervoor een vrijstelling van de aanmeldingsplicht te creëren. Omdat deze verwerkingen niet gericht op de betrokkenen maar gericht op de beheersing van netwerken, systemen en processen zijn opgezet, blijken zij echter moeilijk in het (juridisch) kader van de omschrijvingen in te passen. Binnen de ICT-branche is een heldere definiëring van begrippen van groot belang. Het lijkt daarom nuttig om in de toelichting op de artikelen een omschrijving te geven van wat onder 'netwerksystemen', 'computerprogramma's of computersystemen' en 'communicatieapparatuur' dient te worden verstaan. De nu in de titel van artikel 38 gebruikte term 'geautomatiseerde bewerkingen' ware te vermijden. Een motivering van het verschil in bewaartermijnen voor deze vaak nauw samenhangende verwerkingen lijkt eveneens aan te bevelen.

Bepaalde combinaties van de verwerkingen, genoemd in de artikelen 37 tot en met 39, zijn in de praktijk niet ongebruikelijk. Een voorbeeld daarvan zijn de verkeersgegevens die samenhangen met 'video-conferencing'. Daarbij kan nog steeds zijn voldaan aan het criterium dat een inbreuk op rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is. Het lijkt aan te bevelen om de mogelijkheid van een combinatie van deze verwerkingen op te nemen in artikel 43.

Artikel 37

In de toelichting op het tweede lid wordt een onderscheid gemaakt tussen 'interne, private netwerken' en 'externe, publieke netwerken'. Dit kan leiden tot de gedachte dat slechts netwerken 'binnen de muren' van de verantwoordelijke (LAN's) onder deze bepaling vallen. Er lijkt echter geen reden waarom niet ook netwerken die geografisch gespreid zijn maar in feite een gesloten systeem vormen (WAN's), onder de vrijstelling zouden vallen. Het is daarom de vraag of het tweede lid niet beter kan vervallen. Het besloten karakter van het netwerk komt immers in de typeomschrijving van het eerste lid reeds tot uitdrukking. Een en ander ware in de toelichting te verduidelijken.

De termen 'identificatie' en 'communicatie' in het vierde lid, onder a, hebben in deze context een specifieke betekenis. Deze ware in de toelichting nader te omschrijven. De tekst in het besluit ware voorts aan te vullen met de zinsnede 'binnen het netwerk'.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 28

In het vierde lid, onder b, worden wel gegevens met betrekking tot de bevoegdheden van de gebruiker genoemd, maar niet die met betrekking tot de handelingen van de gebruiker, terwijl onder de betrokkenen niet de netwerkbeheerder wordt genoemd. Dit maakt het artikel in de praktijk minder bruikbaar. Het is dan ook gewenst de beoogde regeling op dit punt aan te vullen.

In het vierde lid, onder c, ware te lezen: “gegevens met betrekking tot elektronische berichten afkomstig van of bestemd voor de gebruikers”. In de toelichting ware er voorts op te wijzen dat een interne controle op het berichtenverkeer tussen of met de gebruikers alleen binnen bepaalde grenzen is toegestaan.

Artikel 38

In het eerste lid ware tot uitdrukking te brengen, dat het moet gaan om het onderhoud etc. van computersystemen en computerprogramma's binnen de organisatie van de verantwoordelijke.

Het tweede lid, onder e, ware aan te vullen met een nadere omschrijving, teneinde in de praktijk verwarring te voorkomen met andere vormen van beheer die in de ICT-sector niet ongebruikelijk zijn. Hier lijkt het slechts te gaan om programma- of systeembeheer.

In het derde lid, onder c, wordt gesproken van 'prestatiebevorderende' gegevens. In de toelichting op artikel 39 wordt 'prestatie meting' genoemd als een doelstelling die in dat geval buiten de vrijstelling valt. Het gebruik van twee vrijwel gelijklopende termen voor gegevens die in het ene geval binnen de grenzen van de vrijstelling vallen, in het andere geval juist tot het vervallen van de vrijstelling leiden, geeft verwarring. Een andere formulering is hier aan te bevelen.

In het derde lid, onder d, kan de term 'geschiedenisgegevens' beter worden vervangen door 'historische gegevens' omdat deze laatste term in de ICT-branche meer gebruikelijk is.

Artikel 40

In het eerste lid en het tweede lid, onder a, ware ook melding te maken van het verlenen van toegang tot onderdelen van gebouwen of informatiesystemen.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 29

Het tweede lid, onder e (eigenlijk d), is zodanig geformuleerd dat in dit geval alle bedrijfsactiviteiten die vastgelegd kunnen worden, ook onder het doel zouden kunnen vallen. Aanvulling van de toelichting op dit punt lijkt aangewezen teneinde tot een nadere concretisering te komen.

In het derde lid, onder e (eigenlijk d), lijkt de beperking tot 'informatiesystemen' niet wenselijk. Ook toegangscodes tot gebouwen en ruimtes kunnen met wachtwoorden of log-in's werken.

Artikel 42

In het eerste lid ware tot uitdrukking te brengen dat het steeds moet gaan om personen, gebouwen etc. die zijn toevertrouwd aan de zorg van de verantwoordelijke. Daarnaast lijkt het gewenst in het tweede lid te bepalen dat de vrijstelling niet betrekking heeft op verwerkingen in het kader van de handhaving van de openbare orde. Dit met het oog op gevallen waarin het videocameratoezicht niet in handen is van de politie.

Het derde lid, onder a, zou in samenhang met het voorgaande beter kunnen spreken over ".... personen en zaken, waarover de zorg van de verantwoordelijke zich uitstrekt".

Artikel 43

Het Vrijstellingsbesluit kent, evenals dat in het BGV het geval is, de mogelijkheid van vrijstelling voor combinaties van in het besluit genoemde verwerkingen daar waar dit, aldus de toelichting, "zinnig en verantwoord" is. De combinaties dienen, wat betreft de verschillende onderdelen van de verwerkingen, te voldoen aan de eisen die in de desbetreffende artikelen zijn geformuleerd. Daaraan ware nog toe te voegen dat het criterium, dat een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk is, niet slechts voor onderdelen van de verwerkingen maar ook voor de combinaties als zodanig geldt. Bij de voorgestelde combinaties, die elk de in elkaar overvloeiende stadia weergeven van een doorlopende relatie tussen betrokkenen en een verantwoordelijke, lijkt aan dit criterium voldaan.

Daarbij doen zich wel verschillen voor. Zo is er bij een combinatie van verwerkingen betreffende leden, abonnees en afnemers – in de gevallen waarom het in de praktijk zal

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 30

gaan – sprake van een grote samenloop tussen de kring van betrokkenen en hun relatie met de verantwoordelijke. Bij verwerkingen betreffende sollicitanten, uitzendkrachten, personeelsleden enz. is die samenloop naar zijn aard wat minder. Dat geldt uiteraard nog sterker voor de combinatie van verwerkingen betreffende personen die wél en die niet op een wachtlijst staan. Indien er echter steeds sprake is van één verantwoordelijke en deze zich houdt aan de beperkingen die ten aanzien van de verschillende doelgroepen gelden, behoeft tegen het vrijstellen van de combinatie als zodanig, naar het lijkt, geen bezwaar te bestaan.

De tekst van het derde lid geeft aanleiding tot misverstand. In de gekozen formulering zou de combinatie van, bijvoorbeeld, verwerkingen ten behoeve van kinderopvang en verwerkingen betreffende bewoners van verzorgingshuizen onder een vrijstelling kunnen vallen. Uit de toelichting blijkt dat het uitsluitend de bedoeling is geweest dat verhuurders, verzorgingshuizen en organisaties die kinderopvang aanbieden hun verwerkingen in dat kader kunnen combineren met een wachtlijst. Door een andere formulering kan dit misverstand worden vermeden:

"..... is niet van toepassing op verwerkingen die een combinatie vormen van een verwerking als bedoeld in artikel 4 met een verwerking als bedoeld in de artikelen 14, 15 en 19, mits"

Naast de hier omschreven verwerkingen is het ook niet ongebruikelijk dat wachtlijsten worden gehanteerd door beroepsbeoefenaren in de individuele gezondheidszorg en onderwijsinstellingen. De Registratiekamer geeft u in overwegingen om de in artikel 43, derde lid, genoemde combinaties hiermee uit te breiden. Daarnaast zij verwezen naar het commentaar bij de artikelen 37 tot en met 39.

Artikel 45

De uitgangspunten die aan deze bepaling ten grondslag liggen komen in de toelichting duidelijk naar voren. Het gaat om situaties waarin een geheel van verwerkingen valt onder een typeomschrijving in het Vrijstellingsbesluit en voldoet aan de daarbij gestelde eisen, zodat de verwerking in beginsel onder een vrijstelling valt. Gegevensverkeer naar landen binnen de EU doet die vrijstelling niet vervallen. Omdat in die landen het niveau van bescherming in principe gelijk is, blijft een inbreuk op de rechten en vrijheden van betrokkenen onwaarschijnlijk.

Datum 7 juni 2000
Ons kenmerk 99.A.0539.02
Blad 31

Dat ligt anders in geval van verstrekking naar landen buiten de Europese Unie. Een dergelijke inbreuk is dan niet onwaarschijnlijk en een vrijstelling dus niet aan de orde, tenzij zich één van de situaties voordoet die in artikel 45 worden aangegeven.

Met deze uitgangspunten kan de Registratiekamer zich geheel verenigen. Het komt haar echter voor dat de wijze waarop dit in artikel 45 onder woorden is gebracht, aanleiding kan geven tot misverstand. Een andere formulering van de aanhef zou verkeerde lezing uitsluiten. Daarnaast ware in overeenstemming met de artikelen 76 tot en met 78 van de wet te spreken over 'doorgifte'. Deze term omvat alle soorten van gegevensverkeer. Tenslotte verdient het aanbeveling het artikel onder te brengen bij de slotbepalingen in hoofdstuk 3, bijvoorbeeld als volgt:

Hoofdstuk 2 van dit besluit is niet van toepassing, indien persoonsgegevens worden doorgegeven naar een land buiten de Europese Unie, tenzij:

- a. Onze Minister overeenkomstig artikel 78, tweede lid, onder b, van de wet heeft bepaald dat het betrokken land een passend beschermingsniveau waarborgt;
- b. in de gevallen bedoeld in artikel 77, eerste lid, onder a en e, van de wet.

Overigens wordt geadviseerd om alle artikelen in het besluit te voorzien van een (veel) kortere titel.

De Registratiekamer geeft u in overweging om het concept-besluit en de toelichting in het licht van het voorgaande nader te bezien aan te passen. Zij is graag bereid tot nadere toelichting en overleg, indien daaraan behoefte mocht bestaan.

Hoogachtend,

Mr. P.J. Hustinx
voorzitter